

Energiestrategie regio Rotterdam Den Haag
T.a.v. de Stuurgroep
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Datum	Dinsdag 15 september	Datum verzending	
Uw kenmerk		Behandelaar	De Gemeenteraad
Ons zaaknummer	Z/18/024693	Bijlage	0
Onderwerp	Wensen en bedenkingen Concept-RES		

Geachte voorzitter van RES Rotterdam-Den Haag,

Op 22 april 2020 heeft de gemeenteraad van Wassenaar uw e-mail over de concept Regionale Energie Strategie ontvangen. Op basis van de raadsvergadering d.d. 15 september over de wensen en bedenkingen Concept-RES verzoekt de gemeenteraad via het college om de in deze brief benoemde wensen en bedenkingen op te nemen in de RES 1.0 en mede te delen aan het Nationaal Programma RES, de provincie Zuid-Holland en het PBL.

Als eerste onderschrijven wij graag de meerwaarde van Wassenaar voor de regio. Wassenaar kenmerkt zich door een rijke geschiedenis waarbij architectonische en stedenbouwkundige elementen, (groen)structuren en recreatieve waarden haar identiteit bepalen. Naast een kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte en een woonklimaat met goede voorzieningen, draagt Wassenaar bij aan een internationaal vestigingsklimaat. Ook de toeristische aantrekkingskracht van Wassenaar is groot. Onze nadrukkelijke wens is om deze waarden, die soms al eeuwenlang aanwezig zijn, ook voor toekomstige generaties zoveel mogelijk duurzaam te behouden.

Naast de opgave om deze waarden te respecteren c.q. te behouden, dan wel te versterken, werken wij hard aan de opgave voor verduurzaming en het grootschalig opwekken van hernieuwbare energie. Ook Wassenaar wil in 2050 CO₂-neutraal zijn. De gemeente is door middel van afspraken in het Klimaatakkoord gecommitteerd aan het opstellen van de RES met de regionale partners. De regionale ambitie om te streven naar een samenleving met een betaalbare, betrouwbare en schone energievoorziening voor iedereen ondersteunen wij van harte. Vanuit deze constructieve opstelling hebben we in reactie op het Energieperspectief 2050 al een motie ingediend met 6 aandachtspunten.

In reactie op de Concept-RES treft u hiernavolgend onze wensen en bedenkingen:

- 1. Maak beter inzichtelijk wat de huidige en toekomstige energieverbruiken zijn.**
In de Concept-RES zijn de huidige en te verwachten toekomstige energieverbruiken van verschillende energiedragers, zoals warmte en elektriciteit, aangegeven. De totstandkoming hiervan is echter onvoldoende toegelicht en onderbouwd. Voor een goed overzicht van het energiesysteem zal het goed zijn om de huidige en toekomstige energieverbruiken van zowel elke energiedrager als het gehele energiesysteem, inclusief de netwerken en infrastructuur, toe te lichten en te onderbouwen. Ook zal het helpen als de wijze waarop 27% warmtebesparing wordt behaald concreet wordt aangegeven. Zet daarbij in op een helder en technologie-neutraal handelingsperspectief, zoals "op basis van alle verduurzamingsmaatregelen die zich binnen 5 of 10 jaar terugverdienen". Hierbij vragen wij overigens speciale aandacht voor de (on)mogelijkheid van kostenneutrale isolatie bij monumenten en overige lastig te isoleren gebouwen.

2. **Maak inzichtelijk hoe het toekomstige energiesysteem eruit ziet in zowel opwekking, opslag als afname rekening houdend met dag- en nachtritmes en seizoenverschillen.** Het huidige energiesysteem bestaat uit een vraaggestuurd systeem. De productie wordt aangepast naar de energievraag die er op dat moment is. Hernieuwbare energieproductie is alleen beschikbaar wanneer de zon schijnt of wanneer het waait in geval van zonne- en windenergie. Dit is een aanbodgedreven energiesysteem. In dit hernieuwbare energiesysteem sluiten aanbod en verbruik niet op elkaar aan. Voor een goed werkend en toekomstbestendig energiesysteem zal verder uitgewerkt en toegelicht moeten worden hoe dit aanbodgestuurde systeem goed en betrouwbaar functioneert. In de RES 1.0 zal inzichtelijk gemaakt moeten worden: 1) of het technisch mogelijk is om vraag en aanbod van duurzame energie op jaarbasis in balans te krijgen, en 2) hoe het toekomstig systeem eruit zal zien met hernieuwbare opwekking, opslag en afzet van energie.
3. **Zonne-energie: Werk de zoeklocaties uit met lokaal voldoende draagkracht.** Het aanpakken van kansrijke zoeklocaties, die vanuit landschappelijke en ruimtelijke inpassing mogelijk zijn, levert meer op dan inzetten op zoeklocaties met een lage draagkracht. De draagkracht vanuit landschappelijke waardes en ruimtelijke inpassing voor grootschalige zonsystemen in open velden of in natuur is in Wassenaar gering. In de Wassenaarse Structuurvisie 2025 is derhalve aangegeven dat er geen ruimte is voor grootschalige zonopwekking (zonneweides) en windmolens. Uit een informatiebijeenkomst met Wassenaarse betrokkenen is naar voren gekomen dat de draagkracht voor grootschalige zonsystemen op daken, infrastructuur en parkeerplaatsen wordt herkend.
4. **Windenergie: Laat voldoende ruimte voor de lokale eisen en wensen voor uitwerking van de zoeklocaties.** De Wassenaarse Structuurvisie 2025 geeft aan dat er geen ruimte is voor windmolens in het buitengebied. Wassenaar geeft de voorkeur aan inpassing van energieopwekking met behoud van de culturele en landschappelijke waarden. Met name in haar buitengebieden. Uit de inpassingsinventarisatie binnen de RES naar mogelijke locaties voor windturbines binnen de zoeklocaties in de gemeente Wassenaar, is naar voren gekomen dat er nauwelijks locaties geschikt zijn voor windenergie. Mede door deze beperkte ruimte is er in de gemeente Wassenaar gering draagvlak voor windenergie. Een zoeklocatie zonder lokale randvoorwaarden is niet wenselijk.
5. **Maak een bijgewerkt Energieperspectief 2050** als breed gedragen stip op de horizon voorafgaand aan de RES 1.0. De ontwikkelingen op het gebied van hernieuwbare energie gaan zeer snel en de kans is groot dat uitgangspunten snel achterhaald zijn. Het Energieperspectief 2050 is bij de vaststelling van de RES 1.0 alweer 2 jaar oud. In dat kader kan de regio de suggestie doen om naast de uitvoerbare stappen voor 2030 ook enkele pilots voor te stellen, die van betekenis kunnen zijn na 2030. De actualisatie van de RES in een versie 2.0 en verder vereist tevens dat de langetermijnvisie in de vorm van het Energieperspectief om de twee jaar wordt geactualiseerd.
6. **Benoem expliciet andere opwekkingstechnologieën in relatie tot de huidige keuzes:** Hoewel de RES 1.0 zich met name richt op een haalbare energiestrategie voor 2030 ligt de focus wel degelijk op een energieneutrale samenleving in 2050. In de RES 1.0 zal meer aandacht besteed moeten worden aan andere technieken zoals (Thorium-) kernenergie, waterstofproductie en de toepassing hiervan en innovaties die ook na 2030 interessant worden en kunnen bijdragen aan de einddoelstelling voor 100% hernieuwbare energieopwekking. De focus ligt nu alleen op zon- en windenergie.

7. **Stem de uitwerking van de toekomstige warmtevoorziening af in de gemeentelijke Transitievisie Warmte en in de RES.** De energievraag van de gebouwde omgeving zal duidelijker worden in de Transitievisie Warmte die elke gemeente voor einde 2021 gaat opleveren. Dan wordt duidelijk wat de energievraag is en welke techniek de voorkeur heeft. Anderzijds biedt de RES een kader waarbij de lokale warmte-invulling concreter kan worden uitgewerkt. Dit vergt goede afstemming tussen beide trajecten. In de huidige planning wordt de Transitievisie Warmte later opgeleverd dan de RES 1.0. Derhalve dient geborgd te worden dat afwijkingen als gevolg van de vastgestelde Transitievisie Warmte in de RES 2.0 opgenomen kunnen worden.
8. **Maak de rol van hernieuwbare brandstoffen (waterstof en groen gas) duidelijk, zowel in kwaliteit als in kwantiteit.** Over productie en gebruik van hernieuwbare gasen is veel onbekend. Hierdoor is er geen beeld of dit noodzakelijk gaat worden in de toekomst en hoeveel opwek hiervoor nodig zal zijn. Wij achten het wenselijk dat de RES 1.0 duidelijker aangeeft waarvoor deze hernieuwbare gasen worden gebruikt (=kwalitatief), hoeveel hiervan beschikbaar (=kwantitatief) is en welke eisen dit stelt aan het totale energiesysteem.
9. **Communiceer en maak inzichtelijk wat bewoners en ondernemers kunnen doen en verwachten in het kader van de RES, voor nu en in de toekomst.** De gemeenten hebben vanuit de regionale samenwerking de taak om de lokale inwoners en ondernemers te betrekken. De regio kan hierin een belangrijk toevoeging doen door helder aan te geven welk handelingsperspectief bewoners en ondernemers nu en in de toekomst hebben. Hierin zijn we het eens met de regionaal vastgestelde eisen aan de communicatie(middelen) om begrijpelijk, laagdrempelig en doelgroepgericht te zijn. Dit neemt onder andere het gedragswetenschappelijke inzicht mee dat bij omgevings- en milieugerelateerde vraagstukken, mensen zich minder laten leiden door kosten-batenanalyses, feiten en argumenten en meer door normen, waarden en gevoelens. Daarom staan we ook achter de aanpak om de draagkracht van het landschap als voorwaarde te verbinden aan de RES. We rekenen op de inzet van de RES om dezelfde boodschap aan alle inwoners in de regio goed te communiceren. Tegelijk zijn wij niet de enige regio die voor deze uitdaging staat. Daarom stellen wij voor ook het Rijk aan te schrijven op hun verantwoordelijkheid voor heldere en eenduidige communicatie van alle rijksdiensten ten aanzien van de energietransitie.
10. **Maak een helder kosten-baten kompas om de energietransitie betaalbaar te houden.** In de Concept-RES wordt geen aandacht besteed aan de kosten en baten van het CO₂-neutraal maken van de samenleving. Wij achten het van belang om inzichtelijk te maken wat de kosten en baten zijn voor de transitie naar het toekomstige CO₂-neutraal energiesysteem. Communicatie naar inwoners over de kosten en baten is belangrijk. Dit voorkomt onverwachte verrassingen achteraf en het eventueel verliezen van draagvlak voor deze energietransitie.

Wij zien uw berichtgeving over nieuwe ontwikkelingen en de wijze waarop u de wensen en bedenkingen gaat verwerken in de RES 1.0 graag tegemoet.

Hoogachtend,

namens de gemeenteraad van Wassenaar

de griffier,

drs. J. Kleinhesselink

de voorzitter,

drs. L.A. de Lange